Тема. НАПИСАННЯ СПОЛУЧНИКІВ РАЗОМ ТА ОКРЕМО

Мета:

- навчальна: поглибити знання учнів про сполучники; формувати вміння правильно писати сполучники; помічати й виправляти помилки в їх написанні, використовувати сполучники у власних висловленнях відповідно до функціонального призначення, складаючи прості й складні речення; редагувати речення, доцільно замінюючи сполучники синонімічними;
- *розвивальна*: розвивати комунікативно-мовленнєві вміння, логічне мислення, пам'ять, пізнавальну активність учнів, самостійність, збагачувати словниковий запас учнів;
- *виховна*: виховувати повагу до духовних скарбів українського народу.

ПЕРЕБІГ УРОКУ

І. ОРГАНІЗАЦІЯ КЛАСУ

ІІ. МОТИВАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- ▶ Поясніть, чому виділені в реченнях слова пишуться по-різному.
  - 1. Гетьте, думи, ви хмари осінні!

Тож тепера весна золота!

Леся Українка

2. Народна пісня — то ж вона усій землі окраса.

III. Актуалізація опорних знань

Бліцопитування (дати відповіді на питання)

- ▼Яку частину мови називають сполучником?
- ▼Чи має він лексичне значення?
- ▼ Яке його граматичне значення?
- ▼Чи виконує синтаксичну роль?

ІУ. Опрацювання навчального матеріалу

1. Робота зі схемою

писання пучників

Пишемо РАЗОМ	Пишемо ОКРЕМО
щоб, якби, якщо, отож,	• складені сполучники: тому що, як тільки, з тим щоб, у зв'язку з тим що, через те що
	 деякі сполучники із частками би (б), же (ж): коли б, хоча б, хоч би, але ж, адже ж, або ж, коли ж

3BEPHITE YEARY!

Використовуючи складені сполучники тому що, через те що, для того щоб, незважаючи на те що, після того як, замість того щоб, кому ставимо або перед усім сполучником, або перед що, щоб, як. Це залежить від змісту та інтонації.

ОРФОГРАМА

Написання сполучників разом і окремо

Отже, ще раз розглянемо схему

Разом

Складні сполучники, утворені від інших частин монис

- а) із часткою же(ж):
   адже, аж, аніж, ніж, отже, отож, таж, таже, також, теж, тож;
- б) із часткою би (б): аби, мовби, немовби, ніби, начеб, неначеб, якби, щоб;
- в) із часткою то: мовби<mark>то</mark>, немовбито, нібито, начебто, неначебто, тобто, цебто;
- г) із часткою пр: абопр, топр, якщо;
- префіксами: притому, притім, причому, причім, проте, зате, затим.

Окремо

промають присобі частов, з якими вони пипуться тільом окрежо, а саме: адже ж, або ж, але ж, бо ж, все ж, коли б, коли б то, хоч би, хоча б.

Всі складові частини п пакистолучниках, та й, то й, дарма що, так що, тому що, через те що, для того щоб, з тим щоб, в міру того як, з тих пір як.

Кілька сполучників, перші длі частини яких пипулься разом, наступні — окремо: тимчасом як, незважаючи на те що, затим що.

Через дефіс

Сполучники з підсилювальними частками бо, по, то: отож-бо, тожто, тому-го, тимто, якби-то, тільки-

Спостереження над мовним матеріалом

Розподільний диктант

▶ Запишіть сполучники, розподіляючи їх у три колонки: прості, складні та складені. (письмово).

Бо, через те що, нібито, проте, та, якби, тому що, хоч, зате, після того як, начебто, щоб, але, для того щоб, якщо, немовби, немов, чи, нібито, так що.

Дослідження-спостереження

Робота з підручником

1. Опрацювання ст.198-199

ПАМ'ЯТКА

Необхідно вміти розрізняти складні сполучники зате, проте, щоб, якби, якщо, притому, причому та однозвучні слова, що пишуться окремо: за те, про те, що б, як би, як що, при тому, при чому. Для того щоб дізнатися, як писати, треба сполучник замінити синонімічним сполучником:

На те й лихо, щоб (abu) з тим лихом боротись.

Що б не вишивали, вишивайте з любов'ю.

- 2. Вправа 451 с.198-199
- 3. Вправа 452 с. 199 (Прочитайте, користуючись таблицею, поясніть написання слів)
- 4. Вправа 453 с.199 (Перепишіть, знімаючи риску)

V. РОБОТА НАД ЗАКРІПЛЕННЯМ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Диктант з обґрунтуванням

▶ Запишіть прислів'я, поясніть їх зміст, знайдіть сполучники та однозвучні сполуки слів, обґрунтуйте їх правопис.

1. Як би ти не знав багато, а більше за всіх не знатимеш. 2. Якби не було хмар, ми й не знали б ціни сонцю. 3. Щоб руки вміли, треба працювати головою. 4. Що б вода не принесла, вона ж колись і забере. 5. Що б у серці не таїлось, на лиці усе б відбилось. 6. Щоб лиха не мати, треба рано вставати. 7. Що б улітку не вродило, зимою не зашкодить. 8. Листопад не лютий, проте спитає, чи взутий.

Гра «Четвертий зайвий» (усно)

- 1. Немовби, також, мов, зате.
- **2.** Але, та, що, проте.
- 3. Коли б, тому що, немовбито, в міру того як.
- 4. Отож-бо, тому-то, тільки-но, хоч би.

VI. ПІДСУМОКУРОКУ. ОЦІНЮВАННЯ

Бліцопитування

- ▼ Сполучником називається...
- ▼ Сполучники поділяються на такі розряди за значенням...
- ▼ За будовою сполучники бувають...
- ▼ Сполучники можуть писатися ...
- ▼ Сполучники служать для...

VII. ДОМАШН€ ЗАВДАННЯ

Опрацювати сторінки підручника с.198-200.

Вправа 455 с. 200 (Перепишіть, розкриваючи дужки).

Виконані роботи надсилай у Human на перевірку

Або на пошту <u>cucerochka@bigmir.net</u>